

בחינת גמר – נוער מועד קיץ תש"ע עברית וספרות

שאלון מס' 22001
מערכת 3000(3)
מסלול תעשייתי

הנחיות לנבחן,
קרא בעיון את כל ההנחיות לפני תחילת עבודתך.

משך הבחינה: שלוש שעות.

מבנה השאלון ומפתח הערכה

בשאלון שלפניך 32 שאלות בארבעה חלקים:

30 נקודות	חלק א' – חיבור עברי בחר אחד מחמישה נושאים, וכתוב עליו חיבור במחברת, לפי ההנחיות שבגוף הבחינה.
30 נקודות	חלק ב' – ניבים וביטויים ענה על עשר מהשאלות 6 – 16.
20 נקודות	חלק ג' – הבנת הנקרא בחר שני קטעים משלושת קטעי הטקסט הנתונים, ובכל אחד מהם ענה על כל השאלות.
20 נקודות	חלק ד' – קטע לא מוכר קרא את הקטע, וענה על ארבע השאלות 29 – 32.

סה"כ 100 נקודות

שים לב:

- כתוב את החיבור במחברת הבחינה.
- ענה על השאלות של חלקים ב', ג' ו-ד' בגוף השאלון. בשאלות רב-ברירה סמן עיגול סביב האות המציינת את התשובה הנכונה. בשאלות האחרות רשום את התשובה במקום המיועד לכך בגוף השאלון.
- בדוק כי הודבקה המדבקה המתאימה (עם פרטיך האישיים) על המחברת.
- רשום את מספר המחברת על-גבי השאלון, במשבצת המיועדת לכך – בצד שמאל למטה.
- בסיום הבחינה הכנס את השאלון לתוך מחברת הבחינה ומסור למשגיח/ה.

מס' מחברת

בהצלחה!

© כל הזכויות שמורות למדינת ישראל

אין להעתיק, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי מכני או אחר שום חלק משאלון זה. לא ייעשה בו שימוש מסחרי ופרסומי מכל סוג שהוא, ללא רשות בכתב מאת מנהל מחלקת הבחינות של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה. ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

חלק א' – חיבור (30 נקודות)

בחר אחד מחמשת הנושאים הבאים, וכתוב עליו חיבור במחברת הבחינה.
היקף החיבור: 1-2 עמודים.

נושא 1: תאונות דרכים

יש הטוענים שתאונות הדרכים בארץ הן סוג של מלחמה, ויש לטפל בהן בעזרת תכנית חרום כמו שמטפלים במלחמה.
כתוב חיבור על ההחמרה במצב תאונות הדרכים בארץ. מנה **שלושה** גורמים לתופעה זו ודון בדרכי ההתמודדות עמה.

נושא 2: החלום שלי

"החלום הוא תכנית החיים." (יאנוש קורצ'ק)
"כל מעשה היה לפני כן חלום." (בנימין זאב הרצל)
כתוב חיבור ותאר בו אירוע בחיך שהתחיל מחלום שהיה לך. תאר את הדרך שבה הגשמת את החלום, וכיצד הוא השפיע על חיך.

נושא 3: כבוד בין ילדים למבוגרים

"כיום הדור הצעיר (בגילים 20-30) הוא הקובע בתחומים רבים כגון מחשבים, תעשייה וכתביה. הדור הצעיר הזה הוא שיקבע דברים וינהל תחומים רבים שקשורים לחיינו. השינוי שחל בחברה שבה הצעירים מובילים נושאים רבים הקשורים לחיינו הינו **בניגוד** לעבר, שבו המבוגרים השפיעו על חיינו בכל התחומים. שינוי זה מחייב אותנו לבחון את יחסי הכבוד בין ילדים למבוגרים.

כולנו יודעים כי הורים, ומבוגרים בכלל, רוצים פעמים רבות לשלוט בחיי ילדיהם ולהגשים דרכם את חלומותיהם.
כאשר אנחנו הצעירים, רוצים יותר עצמאות, מתרחש עימות בלתי נמנע כי בדרך כלל המבוגרים לא רוצים אותם דברים שאנחנו (או גם ילדים קטנים) רוצים.
מבוגרים דורשים תמיד מילדים שלא יתרחקו יותר מדי מביתם או שלא יעזבו את הערכים שהמבוגרים מחזיקים בהם, **לעומת** זאת ילדים רוצים את החופש לבחור היכן יגורו ובמה יאמינו."

(מתוך המאמר "כבוד בין ילדים למבוגרים")

כתוב חיבור על התחומים שבהם למבוגרים יש השפעה טובה על ילדיהם, ועל התחומים שבהם מתעוררים מחלוקות ועימותים בין ילדים למבוגרים.

נושא 4: הטובות לטיס

"ביטויים כמו 'הנשים מקומן במטבח' ורבים אחרים מוכרים לנו היטב. ביטויים אלו נאמרים, בדרך כלל בהלצה, ואין מייחסים להם חשיבות רבה. אך לפני כמה עשרות שנים ביטויים מסוג זה תיארו תמונה די מדויקת של מעמדן של הנשים בחברה.

בימים ההם, בחברה שבה הגברים היו בעלי הכוח, הייעוד של האישה בחברה היה להינשא, להקים משפחה ולבלות את שארית חייה בטיפול בבעלה ובילדיה. זכויות בסיסיות כגון: הזכות להצביע בבחירות, חופש העיסוק, הזכות להיבחר למשרות ציבוריות וזכויות נוספות רבות לא ניתנו לנשים עד לפני זמן לא רב. כיום תפיסות אלו עוברות תהליכי שינוי, ומעמדן של הנשים בחברה השתנה ללא הכר בשנים האחרונות.

למרות השינויים המשמעותיים, והשיפור במעמד האישה ברוב תחומי החיים, ישנם תחומים שבהם לא חל השינוי במלואו. דוגמה לכך היא בתחום הפוליטיקה. למרות העובדה שאין איסור על בחירתה של אישה לחברת כנסת, לשרה בממשלה, לראש ממשלה ואף לנשיאה בארץ, תחום זה עדיין נשלט בדרך כלל על-ידי גברים. מעטות הן הנשים אשר נבחרות כחברות כנסת, יחידות הן אלה אשר נבחרות להיות שרות. בארץ נבחרה רק אישה אחת להיות ראש ממשלה: גבי גולדה מאיר."

(מתוך המאמר "הטובות לטיס")

כתוב חיבור והצג בו תחומי עיסוק חדשים שנשים משתלבות בהם בשנים האחרונות. ציין מהן הסיבות לכך שהיום לנשים יש אפשרויות תעסוקה מגוונות יותר, והאם, לדעתך, יש מקום לשיפור בתחום זה?

נושא 5 : האיום הגרעיני

"ב-6 באוגוסט 1945, ב-15:08, הטיל המפציץ האמריקני שזכה לכינוי "אנולה גיי" את פצצת האטום שנשא מעל מרכז העיר היפנית הירושימה. באותו רגע איבדו את חייהם כ-80 אלף בני אדם. בשבוע שלאחר הטלת הפצצה, מתו בהירושימה עוד 70 אלף איש. שלושה ימים אחר כך מתו עוד 45 אלף איש.

פצצת האטום השנייה הוטלה על ידי האמריקנים בעיר נגסקי ביפן. אנשים שהיו בשתי הערים בעת ההפצצות ובימים שאחריהן סבלו בשנים הבאות מהשפעות הקרינה.

התוצאות הנוראות של השימוש בנשק הגרעיני עוררו ויכוח שלא הוכרע עד היום, בשאלה אם היה הכרח להשתמש בשתי הפצצות כדי להכניע את יפן.

'היחס ביפן אל האירוע הוא כמו אל אסון טבע גדול', אומר שילוני. 'ביפן אומרים "הפצצה נפלה" אך לא מזכירים מי הפיל אותה. היפנים רוצים לשכוח את המלחמה, ולכן שיקמו את הירושימה ונגסקי במהירות. לכן הם גם לא מאשימים את האמריקנים. אילו היפנים היו מטילים פצצות אטום על לוס-אנג'לס וסן-פרנסיסקו, למשל, במערב היו רואים בזה פשע מלחמה. ביפן לא מתייחסים להטלת הפצצות באמות מידה כאלה. האמריקנים עשו את פשע המלחמה הזה בהיסח הדעת – וזה מה שנורא כל כך בפרשה הזאת."

(מתוך המאמר "פשע מלחמה בהיסח הדעת", רן שפירא)

כתוב חיבור והצג בו את הסכנות שבאיום הגרעיני על העולם בכלל ועל מדינת ישראל בפרט. הצע רעיונות כיצד אפשר להתגונן מפני איום זה.

חלק ב' – ניבים וביטויים (30 נקודות)

בקטע הבא משולבים ניבים וביטויים. קרא את הקטע והשב על עשר מהשאלות 6-16 שבסופו.

בכל שאלה, הקף בעיגול את האות המציינת את התשובה הנכונה, בגוף השאלון (לכל שאלה – 3 נקודות).

החכם והסוחרים

מעשה בתלמיד חכם אחד ששט בספינה. באותה ספינה שטו גם סוחרים עשירים, שהובילו עמם סחורות. היו אלה סוחרים, שהלכו מחיל אל חיל. הם התגאו בסחורותיהם איש לפני רעהו, ותיארו את העסקים המוצלחים הצפויים להם.

רק היהודי, איש אשכולות, ישב עם ספריו ולמד, ולא השתתף בשיחותיהם של הסוחרים.

הסוחרים שאלו את היהודי: "האם גם אתה מוליך עמך סחורה?"

השיב התלמיד החכם: "כן, אך סחורתי יקרה יותר מכל סחורותיכם, כתבו על לוח לבכם."

הסוחרים התחילו לנסות ולנחש מהי הסחורה היקרה שמוביל עמו היהודי.

אחד אמר: "בוודאי הוא מוביל משי יקר."

שני אמר: "אני חושב שיש עמו תכשיטי זהב מרהיבים."

שלישי אמר: "ואולי הוא נושא עמו יהלומים ואבנים יקרות אחרות?"

מרב סקרנותם החלו לחפש את הסחורה, ושאלו את רב החובל היכן מצויה סחורתו של היהודי. אמר להם רב החובל: "היהודי הזה לא הביא עמו כל סחורה." בדקו הסוחרים בחדרו, וראו שאין גם שם זכר לסחורה כלשהי, כך חיפשו ובדקו וטחו עיניהם מראות.

לגלו הסוחרים על היהודי: "לא סוחר אתה, אלא סתם עני שאין לו מאומה." אך החכם, שהיה נחבא אל הכלים, שתק ולא השיב להם מילה.

הספינה המשיכה במסעה, ולפתע התנפלו עליה שודדי-ים ונטלו עמם את כל הסחורות שהיו בה. הסוחרים העשירים נותרו בלי כסף ובלי רכוש, רק עם בגדיהם אשר לעורם והיו כשבר כלי. אמר להם התלמיד החכם: "עכשיו כשבאו מים עד נפש, תיווכחו שסחורתי יקרה יותר משלכם." כשהגיעו ליבשה נכנס החכם לבית המדרש והחל להחליף דברי תורה עם יושבי בית המדרש. הללו ראו מיד כי האורח הוא קנקן חדש מלא ישן, מיהרו להזמין את כל תלמידי החכמים, והאורח דרש לפנייהם דרשה נפלאה. אחרי הדרשה הכינו לכבודו סעודה גדולה וכבדוהו כבוד רב כמוצאים שלל רב.

אמר התלמיד החכם למארחיו: "אנא מכם דאגו גם לסוחרים שבאו עמי בספינה, אשר שודדים גזלו מהם את כל סחורותיהם, השאירו אותם בחוסר כל, ואבדה תקוותם."

שמעו היהודים בקולו, שיכנו את הסוחרים באכסניה, ונתנו להם כסף כדי שיוכלו לקנות אוכל ולחזור לבתייהם כי ירדו מנכסיהם. הסוחרים רצו להודות לתלמיד החכם, ובאו לבקש את סליחתו על שלגלו עליו בספינה. אמר להם: "הלא אמרתי לכם שסחורתי יקרה יותר משלכם. הסחורה שלכם יכולה להינטל מכם, ואילו סחורתי קיימת לעד." ועל כך כבר אמר דוד המלך: "טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף."

6. מה פירוש הביטוי **הלכו מחיל אל חיל**?

- א. ניצחו, גברו על כל החילות.
- ב. הצליחו בכל מעשיהם.
- ג. חיפשו עצה טובה.
- ד. שוטטו ללא מטרה.

7. מה פירוש הביטוי **איש אשכולות**?

- א. איש חכם, משכיל, רחב אופקים.
- ב. איש חזק ואמיץ.
- ג. איש העוסק בקטיפת אשכולות.
- ד. איש עצוב ומופנם.

8. מה פירוש הביטוי **כתבו על לוח לבכם**?

- א. רכזו את לבכם.
- ב. אל תפתחו את לבכם.
- ג. רשמו את מה שעולה על לבכם.
- ד. השתדלו לזכור היטב.

9. מה פירוש הביטוי **טחו עיניהם מראות**?

- א. לא הבחינו בדבר, לא ראו.
- ב. עייפו מן החיפושים.
- ג. חיפשו עד שמצאו.
- ד. התפעלו מן המראות.

10. מה פירוש הביטוי **נחבא אל הכלים**?

- א. מי שנמצא מאחורי הקלעים.
- ב. אדם צנוע וביישן.
- ג. אדם כועס, נעלב בקלות.
- ד. אדם בודד, שאין לו חברים.

11. מה פירוש הביטוי **שבר כלי**?

- א. מצב של משבר וחולשה.
- ב. כלי חדש שנפגם.
- ג. כלי שנפגם בשוגג.
- ד. מצב של חוסן נפשי.

12. מה פירוש הביטוי באו מים עד נפש?

- א. התרעננו והתעוררו.
- ב. פתחתי בפניכם את נפשי.
- ג. המים עלו על גדותיהם.
- ד. הצרה גדולה וקשה מנשוא.

13. מה פירוש הביטוי קנקן חדש מלא ישן?

- א. קנקן מלא במים מעופשים.
- ב. כלי עתיק ויפה מאוד.
- ג. אדם צעיר שופע חכמה ודעת.
- ד. אדם שתקן ועצוב.

14. מה פירוש הביטוי כמוצאים שלל רב?

- א. זכו בפרס גדול, התעשרו.
- ב. שמחו מאוד על דבר שהגיע לידיהם.
- ג. פיזרו בנדיבות שלל רב.
- ד. מצאו רכוש שאינו שייך להם.

15. מה פירוש הביטוי אבדה תקוותם?

- א. לא מצאו את הדרך הנכונה.
- ב. היו אופטימיים ומלאי ציפייה לבאות.
- ג. נותרה להם תקווה אחת.
- ד. אפסו סיכוייהם, היו מיואשים.

16. מה פירוש הביטוי ירדו מנכסיהם?

- א. עזבו את ארצם.
- ב. החליפו את בגדיהם.
- ג. הפסידו את כל רכושם.
- ד. יצאו מגדרם, השתדלו מאוד.

חלק ג' – הבנת הנקרא (20 נקודות)

לפניך שלושה קטעי טקסט. בחר שני קטעים בלבד, והשב בגוף השאלון על כל השאלות שבסוף כל קטע.

בשאלות רב-ברירה הקף בעיגול את האות המציינת את התשובה הנכונה, ובשאלות האחרות כתוב את התשובה במקום המיועד לכך, בגוף השאלון (לכל שאלה – 2.5 נקודות).

קטע 1

- 1 "רמת השירות בישראל היא נמוכה ביותר בדרך כלל. יצרנים, משווקים וקמעונאים רבים רואים בלקוח טרחן אם לא קנה מיד את המוצר, אם הוא רק מתעניין או אם הוא דורש שירות מיידי או חפץ בהדגמה נוספת. אם הוא רוצה להחזיר, להחליף או לתקן משהו, הוא נתפס כנודניק חסר תקנה, ואפילו כאויב שיש לגרשו מהחנות.
- 5 רמת השירות בישראל נמוכה, כי בעלי העסקים אינם מחשיבים את רמת השירות כגורם חשוב. במאבק על לבו של הצרכן, יעדיף המנהל הישראלי להוציא כסף על פרסום, על אנשי מכירות או על אריזה מהודרת, אך לא על שירות. רבים תולים את רמת השירות הנמוכה בשוק הישראלי במסורת הישראלית של ה'דוגרי', השחצנות ואיזשהו חספוס ביחסי אנוש."
- (מתוך "לשרת את המטרה", מיכאל אתגר)

17. על-פי הקטע, יצרנים, משווקים וקמעונאים רואים בלקוח נודניק חסר תקנה, כאשר הלקוח:

- א. קונה מוצרים רבים.
- ב. שואל שאלות קשות.
- ג. רוצה להחזיר, להחליף או לתקן את המוצר.
- ד. מתנהג בשחצנות, וחושב שהוא ראוי ליחס מיוחד.

18. מהי משמעות המילה "טרחן" (שורה 2)?

- א. נבון והגיוני.
- ב. מטריד ומכביד.
- ג. בעל חוש הומור.
- ד. קמצן.

19. המנהל הישראלי אינו מעדיף להוציא כסף על:

- א. פרסום.
- ב. אנשי מכירות.
- ג. אריזה מהודרת.
- ד. שירות ללקוח.

20. על-פי הקטע, מנה שתי סיבות לרמת השירות הנמוכה בשוק הישראלי.

קטע 2

- 1 "המתנגדים לשבוע עבודה בן ארבעה ימים טוענים:
- העובד הישראלי הינו בטלן ואינו אוהב לעבוד. כתוצאה מכך, פריון העבודה שלו נמוך. זו האשמה חסרת בסיס. האמת היא שפריון העבודה הנמוך במשק הישראלי נובע ממערכות ניהול וארגון לא מתקדמות, ומהשקעה כספית מעטה בכלים הטכנולוגיים הניתנים בידי העובד. לשם העלאת התפוקה, חובה על המנהלים לתת לעובדים את הכלים המתאימים.
- 5 נוסף על הנימוק של פריון העבודה, יש המעלים נימוק בעל אופי אידיאולוגי יותר: איננו יכולים להרשות לעצמנו בישראל חיי בטלה. נכון, ראשי הציונות ראו בעבודה דרך לעיצוב האדם היהודי החדש, השונה מהיהודי הגלותי. אבל חיי עבודה פירושם חיי יצירה, התבססות על עבודה עצמית ולא על ניצול של אחרים.
- 10 אין זו בושה לחיות חיים טובים, מבחינת רמת החיים ואיכות החיים. זאת בתנאי ששעות הפנאי מנוצלות באופן חיובי, לא לבטלה אלא לעיסוקים אחרים, כמו: תרבות, ספורט, אמנות, תחביבים, רכישת השכלה ודעת, בילוי עם חברים ועוד.
- החשש שמא שבוע העבודה המקוצר יוליד את העובדים לפאבים ולבארים שימש תירוץ, ולא נימוק אמיתי, למעבידים באירופה, שהתנגדו לקיצור שבוע העבודה. גם אצלנו היו אלה בעלי אינטרסים כלכליים, שנימקו את התנגדותם לקיצור שבוע העבודה בדאגה מזויפת, שמא העובדים לא ידעו מה לעשות בזמנם הפנוי."
- 15 (מתוך "ארבעה ימי עבודה", חיים הברפלד)

21. מדוע פריון העבודה במשק הישראלי נמוך?
- א. כי העובד הישראלי בטלן ואינו אוהב לעבוד.
 - ב. בגלל החשש ממעבר לארבעה ימי עבודה.
 - ג. כי קצב החיים במדינת ישראל איטי.
 - ד. בגלל מערכות ניהול וארגון לא מתקדמות.
22. על-פי כותב המאמר, מה פירוש "חיי עבודה" (שורה 8)?
- א. חיים שבהם העבודה נעשית על-פי דפוסים קבועים מראש.
 - ב. חיי יצירה המתבססים על עבודה עצמית.
 - ג. חיים של הנהגת עובדים וניהולם.
 - ד. חיים המתבססים על ניצול של פועלים.
23. על פי הקטע, מה מניע בעלי אינטרסים כלכליים להתנגד לקיצור שבוע העבודה?
- א. דאגה אמיתית לצרכים של העובדים.
 - ב. הם התייעצו עם העובדים, והבינו שהעובדים עצמם אינם מעוניינים בקיצור שבוע העבודה.
 - ג. דאגה צבועה לצרכים של העובדים.
 - ד. הם בדקו את העניין ביסודיות מבחינה מקצועית וכלכלית, והגיעו למסקנה שקיצור שבוע העבודה אינו מיטיב עם העובדים.
24. ציין שלוש דוגמאות מתוך הקטע לניצול חיובי של שעות הפנאי.

קטע 3

- 1 "בית-הספר הוא כמעט המקום היחיד, שבו יכולה החברה המאורגנת להשפיע על תכונותיה שלה, ולכן נדרשת תכנית לימודים שתאמן את החניך לכיבוש הכעס. אני מדבר על אימונים, ולא על הטפת מוסר.
הנה כמה רעיונות:
- 5 א. חוסר ידיעת השפה מוביל לאלימות, כי בהיעדר מילים נפגעת החשיבה, ובהיעדר יכולת לדבר על הכעס, היד מתקמצת לאגרוף. צריך לאמן את התלמידים לדבר על הכעס, להעלות טיעונים כדי שיוכלו להביע את עצמם, ולהפוך את כישרון הדיבור למקצוע לימוד.
- ב. ההשפלה מחוללת אלימות, וההבלגה מונעת אלימות. את יכולת ההבלגה יש לטפח באמצעות סדנאות, שבהן יוטל על התלמיד להתמודד עם העלבונות שיאמרו לו חבריו. אפשר להפוך את כיבוש היצר לספורט אופנתי, וה"פרייר" יהיה דווקא זה אשר אין בכוחו להבליג.
- 10 ג. אנשים בעלי סף כאב נמוך ואנשים חסרי ביטחון בגופם נוהגים להגיב באלימות קשה על אלימות קלה. התרופה לכך היא הקהיית הרגישות לסבל גופני. קרב מגע הוא אמצעי מצוין לחיזוק הגוף והסיבולת, כי הוא מלמד את העוסקים בו לספוג כאבים, ליפול ולהתאושש, ולהגיב בסימולציה של אלימות בלי לפגוע פגיעה של ממש בזולת.
- 15 אלה רעיונות ראשוניים ואני מעז להשמיעם רק מפני שעד עתה כל מה שנשמע בנושא האלימות הוא מילים ומליצות ריקות."
- (מתוך "זרע האלימות", ירון לונדון)

25. על-פי הקטע, איזה מהמצבים הבאים עלול לגרום לאלימות?

- א. כאשר האדם חסר ביטחון בגופו.
- ב. כאשר לומדים להבליג על עלבונות.
- ג. כאשר לאדם יש סף כאב גבוה.
- ד. כאשר מדברים על הכעס.

26. על-פי הקטע, מה משמעות הביטוי "היד מתקמצת לאגרוף" (שורה 6)?

- א. הצורך באלימות ילך ויפחת.
- ב. אנשים קמצנים הם אנשים אלימים.
- ג. היכולת לגלות איפוק גם במצבים קשים.
- ד. אלימות היא התגובה המיידית במצב של כעס.

27. על-פי הקטע, ה"פרייר" (שורה 10) יהיה זה:

- א. שישפוג עלבונות בלי להגיב.
- ב. שילמד לכבוש את היצר.
- ג. שלא יוכל להבליג על עלבונות.
- ד. שלא יפסיקו להעליב אותו.

28. על פי הקטע, מדוע אחת הדרכים להתמודד עם מצבי אלימות היא לתרגל קרב מגע?

חלק ד – קטע לא מוכר (20 נקודות)

קרא את הקטע הבא, והשב על כל ארבע השאלות 29-32 שלאחריו.

הקף בעיגול את האות המציינת את התשובה הנכונה בגוף השאלון

(לכל שאלה – 5 נקודות).

נחשו מי בא לארוחת ערב

"במחקרים וסקרים שבוצעו ברחבי העולם התקבלו תוצאות דומות: בין שמדובר בערים גדולות ובין שבערים קטנות, ככל שבני משפחה אוכלים יחד לעתים תכופות יותר, כך יש סיכוי קטן יותר שהילדים, בני המשפחה, יצאו לתרבות קלוקלת*.

ארוחה משפחתית משותפת היא בריאה ומזינה יותר – מבחינה גופנית, פסיכולוגית ורגשית. אין הכוונה לאכילה מול הטלוויזיה, ל"טעימת" תבשילים בעמידה ליד התנור, לכרסום הארוחה שחוממה במיקרו בזמן שיחה בטלפון, או ל"ביס אחרון" שאתם דוחפים לפה כשאתם ממהרים לצאת מהבית.

הכוונה לאכילה **משותפת**, המתבצעת תוך ישיבה אל שולחן האוכל, כזו שעשויה גם להיות מלווה בשיחה.

אלן גלינסקי גילתה כמה דברים מעניינים כששוחחה עם ילדים על החיים שלהם. בספרה "שאלו את הילדים" היא חושפת את מחשבותיהם, ומתברר כי לילדים שאוכלים עם הוריהם יש סיכויים טובים יותר להרגיש שהמשפחה נמצאת במקום הראשון בסדר העדיפויות. הם מרגישים נאהבים ומובנים יותר. ילדים אלה יפנו להוריהם לעתים תכופות יותר, בשעת צרה או מצוקה, שכן הם יודעים כי הוריהם מבינים אותם ואת חייהם.

זמן הארוחה הוא הזמן הטוב ביותר להשלים את החסר ולהתעדכן לגבי ההתרחשויות בחיי הילדים באותו היום – למשל, האינטראקציות** שלהם עם המורים והחברים, ההישגים שלהם בבית הספר או בגן, שאיפות ומטרות חדשות שהציבו לעצמם...

אמנם, כל המרבה הרי זה משובח, אולם אפילו ארוחה אחת משותפת בשבוע יכולה להשפיע רבות – לדברי המומחים ולדברי הילדים. מדובר בערב אחד בלבד בשבוע של ארוחה משותפת עם כל בני המשפחה – ללא טלוויזיה, טלפונים או הפרעות אחרות.

מתחיל להישמע יותר ויותר כמו משהו שמתאים ליום שישי בערב, לא?

אולי אתם לא אוהבים לבשל. אין בעיה, האוכל יכול להיות קנוי. אין זה משנה כמה כסף תוציאו על קניית האוכל, כיוון שהגמול שתקבלו יהיה גדול פי עשרת מונים***, ויתבטא ביחסים קרובים יותר עם ילדיכם ובפחות בעיות בעתיד."

(אמונה ברורמן, 29.11.2003, מתוך אתר האינטרנט www.aish.co.il)

* קלוקל = דבר שיש בו פסול, דבר חסר.

** אינטראקציה = השפעה הדדית, פעילות גומלין.

*** פי עשרת מונים = הרבה יותר, פי כמה וכמה.

29. על-פי המאמר, ארוחה משפחתית משותפת היא :

- א. ארוחה עם כל המשפחה מול הטלוויזיה.
- ב. ארוחה משותפת סביב שולחן האוכל המלווה גם בשיחה.
- ג. אכילה בזמן שיחה בטלפון עם בני משפחה.
- ד. "טעימת" תבשילים בעמידה בזמן הבישול המשותף.

30. על-פי הכתוב במאמר, מה משמעות הביטוי "כל המרבה הרי זה משובח"?

- א. עדיף להרבות באכילת אוכל משובח.
- ב. רצוי שהארוחה המשפחתית תהיה רבת משתתפים.
- ג. לא כדאי להרבות בארוחות משפחתיות יותר מפעם אחת בשבוע.
- ד. ככל שנרבה לקיים ארוחות משפחתיות משותפות, כך יהיה לנו טוב יותר.

31. על-פי המאמר, תוצאות המחקרים והסקרים ברחבי העולם מראות כי :

- א. בערים קטנות נוהגים בני משפחה לאכול יותר יחד.
- ב. ככל שבני משפחה אוכלים פחות יחד, כך ילדיהם תרבותיים יותר.
- ג. ככל שבני משפחה אוכלים יותר יחד, כך ילדיהם יוצאים פחות לתרבות רעה.
- ד. בערים גדולות אפשר למצוא משפחות שאוכלות יחד לעתים קרובות.

32. הסבר כיצד מרגישים ומתנהגים ילדים האוכלים עם הוריהם.

בהצלחה!